

Tanulni, művelődni!

A közoktatásügyi népbiztosság megteremtette a munkás továbbképzés alapjait. Az új és fontos intézmény keretei közt a rendszeres, összefüggő előadásokon kívül világszemléleti osztályt is szerveztek, amely egyes kerületekben és szakszervezetekben hangversenyeket és előadásokat fog rendezni. A közoktatásügyi népbiztosság a legenergikusabb és legkiterjedtebb propagandát indítja ennek a nagyszabású és közérdekű akciónak a sikere érdekében, a világszemléltető osztály pedig lelkes és szép felhívásban fordul a munkássághoz és kéri támogatását a munkában.

Nincs égetőbb és súlyosabb problémája az új világrendnek, mint a kultúra terjesztésének és átértékelésének problémája. Amíg a burzsoázia uralkodott, addig az iskola, a művészet, a tudomány csak a szolgaság szellemét istápolta. Alattvalókat kellett nevelni, a gazdagok, előkelők és hatalmasok presztizsét kellett megmenteni, a fennálló rend angolkóros oszlopait kellett megerősíteni. Az intelligencia visszaélt kiváltságos helyzetével és a kapitalizmus visszaélt az intelligenciával. A tanulás, a művészetekben és tudományokban való gyönyörködés a dolgozó emberek olyan kis percentjének jutott ki, mint amilyen kis percentet jelentettek a kizsákmányoló herék a dolgozó társadalomban.

A proletárdiktatura nemcsak a gyógyszerek és szeszes italok monopóliumát törölte el, hanem a kultúra egyedárusítását is beszüntette. A burzsoázia rengeteg fegyvertárából ki kellett sajátítani ezt az erőforrást is: a lefegyverzés csak úgy lehet teljes és érvényes, ha a kulturális rabságnak is vége szakad. Épp ezért minden proletárnak nemcsak az a kötelessége,

374.61

hogy támogassa a proletárállamot mindama követelések valóraváltásában, amelyek a munkásság jólétének, egészségének, munkaviszonyainak és hatalmának megjavítását célozzák, hanem tartozik önmagának és az államnak azzal is, hogy a maga eddig fogyatékos műveltségét általánossá, öntudatosná és fölényessé tegye.

A magyar Tanácsköztársaság ebben a tekintetben nem fukarkodik sem eszközökkel, sem a kezdeményezéssel; a munkástovábbképzés gazdag ötlete ebben a jelben született és a proletárság egységes támogatására akarja a maga épületét alapozni. A forradalom a munkásság kezébe adta a politikai hatalmat, a

kulturális diktatúrát azonban csak nevelés és tanulás páncéljában lehet kivívni és megtartani. Ezen az úton nincs pihenés, nincs megalkuvás, nincs jogfeladás; a proletárság kulturális hadjárata csak most kezdődik.

*

A közoktatásügyi népbiztosság munkástovábbképzési osztálya a következő felhívást adta ki:

Proletárok! Testvéreik!

Láncainkat leszaggattuk és a mi uralmunk, a mi akaratomk szabja meg a dolgok rendjét. Elnyomóinkat elnyomjuk, rabszolgatartóink kezéből kiszavartuk a korbácsot és ha ők, a burzsoázia még nem pusztult el, ha még vivjük is velük felülről az osztályharcot, ha még a föld többi kapitalista államában proletártestvéreink csak a forradalomra való előkészület idejét élik, mégis máris éreznünk kell, hogy minden meglevő mireánk vár, minket vár, a mi kezünkből és szellemünkből várja az újjászületést, a megújítást.

A proletáriátus érettebb, képzetesebb rétegei is gazdasági helyzetüknél fogva mindmáig a tudományok csak egy részét, a szocializmus harcos tanításait tehetők magukévé. De minden harcnak béke a célja, minden proletár küzdelme azért folyt és folyik ma is, hogy az emberiség megszabaduljon

[Munkástovábbképzési osztály]

a küzdelem szükségességétől és testvérként élhesse a világ kitaruló szépségeit és az emberi munka eredményét. Nedves, rut lakásaitokból azért költöztetek emberi lakásba, a rabszolgaságból azért szabadítottátok magatokat emberré, hogy a földet örömmel és szépséggel sugározzátok be, hogy elpusztuljon a harcok világa és helyébe a testvéri emberszolidaritás életét emeljék.

Még harcban állunk és haroban fogunk állni még sokáig, addig, míg meg nem semmisítettük a régi, gyűlöletbe és embertelenségbe kényszerítő világ utolsó pillérvékét is. Nem akarjuk, hogy a proletár is burzsoá legyen, emberek legyünk csak, dolgozók és testvérek. Nem akarjuk munkakaszárnyává változtatni a világot és ti proletárok, akiket messze került a szépség és a szép élvezésének gyönyöre, a harc közben, az utolsó küzdelem alatt is készüljétek már.

A muzeumok és paloták kapui, a gyönyörű kastélyok és színházak eddig zárt termei kitarultak az öklötök csapása alatt. Meg kell tanulnotok látni a szépet, munkában elsatnyult és meggyilkolt érzékeknek fel kell támadni, hogy részesei lehettek minden harcotok és szenvedések eredményének, a kultúra, a szépség birodalmának. Ezt nem lehet forradalommal, erőszakkal elfoglalni, kisajátítani. Ezt tanulással, munkával lehet.

A közoktatásügyi népbiztosság munkástovábbképzőt szervez. Ennek irodalmi, művészeti és filozófiai osztálya a közeli napokban megkezdí munkáját. A legszebbet és legjobbbat fogjátok kapni. Az előadások hangversenyekkel lesznek egybekötve. Jelentkezzetek szakszervezeteiteknél az előadásokra, amelyeknek helye és ideje ugy lesz megállapítva, hogy legkevesebb fáradsággal a legtöbbet nyújthassanak.

Testvéri üdvözléttel
A Munkástovábbképző
világszemléleti osztálya.

Világ 4/19